

-महः a festival in honour of Brāhmaṇas. -मित्र *a.* having Brāhmaṇas for friends. -मीमांसा the Vedānta philosophy which inquires into the nature of Brahma or Supreme Spirit. -मुहूर्तः a particular hour of the day. -मूर्ति *a.* having the form of Brahman. -मूर्धभृत् *m.* an epithet of Śiva. -मेखलः the Munja plant. -यज्ञः one of the five daily Yajñas or sacrifices (to be performed by a householder), teaching and reciting the Vedas; अध्यापनं ब्रह्मयज्ञः Ms. 3. 70 (अध्यापनशब्देन अध्ययनमपि गृह्यते Kull.). -योगः cultivation or acquisition of spiritual knowledge. -योनि *a.* 1 sprung from Brahman; गुरुणा ब्रह्मयोनिना R. 1. 64. (-निः) *f.* 1 original source in Brahman. -2 the author of the Vedas or of Brahman; किं पुनर्ब्रह्मयोनेर्यस्तव चेतसि वर्तते Ku. 6. 18. °स्थ *a.* intent on the means of attaining sacred knowledge; ब्राह्मणा ब्रह्मयोनिस्था ये स्वकर्मण्यवस्थिताः Ms. 10. 74. -रत्नम् *a.* a valuable present made to a Brāhmaṇa. -रन्ध्रम् an aperture in the crown of the head through which the soul is said to escape on its leaving the body; आरोप्य ब्रह्मरन्ध्रेण ब्रह्म नीत्वोत्सृजेत्तनुम् Bhāg. 11. 15. 24. -राक्षसः See ब्रह्मग्रहः; छिद्रं हि मृगयन्ते स्म विद्वांसो ब्रह्मराक्षसाः Rām. 1. 8. 17. -रवः muttering of prayers. -रसः Brahma's savour. °आसवः Brahma's nectar. -रातः an epithet of Śuka; Bhāg. 1. 9. 8. -रात्रः early dawn. -रात्रिः an epithet of Yājñavalkya, (wrong for ब्रह्मरात्रिः) -राशिः 1 the whole mass or circle of sacred knowledge. -2 an epithet of Paraśurāma. -3 a particular constellation. -रीतिः *f.* a kind of brass. -रे (ले) खा -लिखितम्, -लेखः lines written by the creator on the forehead of a man which indicate his destiny, the predestined lot of any man. -लोकः the world of Brahman. -लौकिक *a.* inhabiting the ब्रह्मलोक. -वक्त्रम् *m.* an expounder of the Vedas. -वद्यम् knowledge of Brahma. -वधः, -वध्या, -हत्या the murder of a Brāhmaṇa. -वर्चस् *n.*, -वर्चसम् 1 divine glory or splendour, spiritual pre-eminence or holiness resulting from sacred knowledge; स य एवमेतदथन्तरममौ प्रोतं वेदं ब्रह्मवर्चस्यन्नादौ भवति Ch. Up. 2. 12. 2; (तस्य) हेतुस्त्वद्ब्रह्मवर्चसम् R. 1. 63; Ms. 2. 37; 4. 94. -2 the inherent sanctity or power of a Brāhmaṇa; Ś. 6. -वर्चसिन्, -वर्चस्विन् *a.* holy or sanctified by spiritual pre-eminence, holy; अपृथग्धीरुपासीत ब्रह्मवर्चस्व्यकल्पमः Bhāg. 11. 17. 32. (-*m.*) an eminent or holy Brāhmaṇa; ब्रह्मवर्चस्विनः पुत्रा जायन्ते शिष्टसंमताः Ms. 3. 39. -वर्तः see ब्रह्मवर्त. -वर्धनम् copper. -वाच *f.* the sacred text. -वादः a discourse on the sacred texts; ब्रह्मवादः सुसंवृत्तः श्रुतयो यत्र शेरते Bhāg. 10. 87. 10. -वादिन् *m.* 1 one who teaches or expounds the Vedas; U. 1; Māl. 1. -2 a follower of the Vedānta philosophy; तस्याभिषेक आरब्धो ब्राह्मणैर्ब्रह्मवादिभिः Bhāg. 4. 15. 11. (-नी) an epithet of Gāyatrī; आयाहि वरदे देवि त्र्यक्षरे ब्रह्मवादिनि Gāyatrīāvāhanamantra. -वासः the abode of Brāhmaṇas. -विद्, -विद *a.* 1 knowing the Supreme Spirit; ब्रह्मविद् ब्रह्मैव भवति. (-*m.*) a sage, theologian, philosopher.

-विद्या, -वित्त्वम् knowledge of the Supreme Spirit. ब्रह्मविद्यापरिज्ञानं ब्रह्मप्राप्तिकरं स्थितम् Śuka. Up. 3. 1. -विन्दुः see ब्रह्मविन्दु. -विवर्धनः an epithet of Indra. -विहारः a pious conduct, perfect state; Buddh. -वीणा a particular Vīṇā. -वृक्षः 1 the Palāśa tree. -2 the Udumbara tree. -वृत्तिः *f.* livelihood of a Brāhmaṇa; ब्रह्मवृत्त्या हि पूर्णत्वं तथा पूर्णत्वमभ्यसेत् Tejobindu Up. 1. 42. -वृन्दम् an assemblage of Brāhmaṇas. -वेदः 1 knowledge of the Vedas. -2 monotheism, knowledge of Brahma. -3 the Veda of the Brāhmaṇas (opp. क्षत्रवेद). -4 N. of the Atharvaveda; ब्रह्मवेदस्याथर्वणं शुक्रमत एव मन्त्राः प्रादुर्बभूवुः Prāṇava Up. 4. -वेदिन् *a.* knowing the Vedas; cf. ब्रह्मविद्. -वैवर्तम् N. of one of the eighteen Purāṇas -व्रतम् a vow of chastity. -शल्यः Acacia Arabica (Mar. बाभळ). -शाला 1 the hall of Brahman. -2 a place for reciting the Vedas. -शासनम् 1 a decree addressed to Brāhmaṇas. -2 a command of Brahman. -3 the command of a Brāhmaṇa. -4 instruction about sacred duty. -शिरस्, -शीर्षेण *n.* N. of a particular missile; अन्नं ब्रह्मशिरस्तस्मै ततस्तोषाद्दौ गुरुः Bm. 1. 649. -श्री N. of a Sāman. -संसद् *f.* an assembly of Brāhmaṇas. -संस्थ *a.* wholly devoted to the sacred knowledge (ब्रह्म); ब्रह्मसंस्थोऽमृतत्वमेति Ch. Up. 2. 23. 1. -सती an epithet of the river Sarasvatī. -सत्रम् 1 repeating and teaching the Vedas (= ब्रह्मयज्ञ q. v.); ब्रह्मसत्रेण जीवति Ms. 4. 9; ब्रह्मसत्रे व्यवस्थितः Mb. 12. 243. 4. -2 meditation of Brahma (ब्रह्मविचार); स्वायंभुव ब्रह्मसत्रं जनलोकेऽभवत् ३रा Bhāg. 10. 87. 9. -3 absorption into the Supreme Spirit. -सत्रिन् *a.* offering the sacrifice of prayer. -सदस् *n.* the residence of Brahman. -सभा the hall or court of Brahman. -संभव *a.* sprung or coming from Brahman. (-वः) N. of Nārada. -सर्पः a kind of snake. -सवः distillation of Soma. -सायुज्यम् complete identification with the Supreme Spirit; cf. ब्रह्मभूय. -साष्टिता identification or union or equality with Brahma; Ms. 4. 232. -सावणिः N. of the tenth Manu; दशमो ब्रह्मसावणिरुपश्लोकसुतो महान् Bhāg. 8. 13. 21. -सुतः 1 N. of Nārada, Marīchi &c. -2 a kind of Ketu. -सुवर्चला *f.* 1 N. of a medicinal plant (ब्राह्मी?). -2 an infusion (क्वथितमुदक); पिबेद् ब्रह्मसुवर्चलाम् Ms. 11. 159. -सूः 1 N. of Aniruddha. -2 N. of the god of love. -सूत्रम् 1 the sacred thread worn by the Brāhmaṇas or the twice-born (द्विज) over the shoulder; Bhāg. 10. 39. 51. -2 the aphorisms of the Vedānta philosophy by Bādarāyaṇa; ब्रह्मसूत्रपदैश्वैव हेतुमद्भिर्विनिश्चितैः Bg. 13. 4. -सूत्रिन् *a.* invested with the sacred thread. -सूत्र *m.* an epithet of Śiva. -स्तम्बः the world, universe; ब्रह्मस्तम्बनिकुञ्जपुञ्जितघनज्याघोषघोरं धनुः Mv. 3. 48. -स्तेयम् acquiring holy knowledge by unlawful means; स ब्रह्मस्तेयसंयुक्तो नरकं प्रतिपद्यते Ms. 2. 116. -स्थली a place for learning the Veda (पाठशाला); ब्रह्मस्थलीषु च । सरीसृपाणि दूरयन्ते... Rām. 6. 10. 16. -स्थानः the mulberry tree. -स्वम् the property or possessions of a Brāhmaṇa;